

B8-1161/2016

24.10.2016

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas siekiant užbaigti diskusijas dėl Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai pareiškimo

pagal Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 dalį

dėl padėties Šiaurės Irake (Mosulas)
(2016/2956(RSP))

Enrique Guerrero Salom, Elena Valenciano, Pier Antonio Panzeri, Ana Gomes, Clara Eugenia Aguilera García, Nikos Androulakis, Zigmantas Balčytis, Hugues Bayet, Brando Benifei, José Blanco López, Vilija Blinkevičiūtė, Simona Bonafè, Biljana Borzan, Soledad Cabezón Ruiz, Nicola Caputo, Andrea Cozzolino, Andi Cristea, Miriam Dalli, Viorica Dăncilă, Isabella De Monte, Tanja Fajon, Jonás Fernández, Monika Flašíková Beňová, Doru-Claudian Frunzulică, Enrico Gasbarra, Michela Giuffrida, Theresa Griffin, Sergio Gutiérrez Prieto, Cătălin Sorin Ivan, Liisa Jaakonsaari, Eva Kaili, Cécile Kashetu Kyenge, Javi López, Krystyna Łybacka, Vladimír Maňka, Louis-Joseph Manscour, Costas Mavrides, Marlene Mizzi, Sorin Moisă, Alessia Maria Mosca, Victor Negrescu, Momchil Nekov, Demetris Papadakis, Emilian Pavel, Vincent Peillon, Pina Picierno, Tonino Picula, Kati Piri, Miroslav Poche, Liliana Rodrigues, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Daciana Octavia Sârbu, Siôn Simon, Tibor Szanyi, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Paul Tang,

Claudia Tapardel, Marc Tarabella, Julie Ward, Carlos Zorrinho
S&D frakcijas vardu
<<<

**Europos Parlamento rezoliucija dėl padėties Šiaurės Irake (Mosulas)
(2016/2956(RSP))**

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į JT vyriausiosios žmogaus teisių komisarės Navi Pillay 2014 m. birželio 16 d. pareiškimą, kuriame smerkiamos ISIL įvykdytos neteisminės egzekucijos ir reiškiamą nuomonę, kad jas tikrai galima prilyginti karo nusikaltimams,
 - atsižvelgdamas į JT Saugumo Tarybos rezoliucijas dėl Irako, ypač rezoliuciją Nr. 2299 (2016) ir rezoliuciją Nr. 2249 (2015), kuriose smerkiami „Da'esh“ neseniai įvykdyti teroro išpuoliai,
 - atsižvelgdamas į savo 2014 m. vasario 27 d. rezoliuciją dėl padėties Irake¹, 2014 m. rugsėjo 18 d. rezoliuciją dėl padėties Irake bei Sirijoje ir IS agresijos, įskaitant mažumų persekiojimą², ir 2015 m. vasario 12 d. rezoliuciją dėl humanitarinės krizės Irake ir Sirijoje, ypač susijusios su grupuote „Islamo valstybė“³,
 - atsižvelgdamas į Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliosinės Federicos Mogherini 2016 m. spalio 18 d. pastabas, pateiktas po antrojo ES ir Irako bendradarbiavimo tarybos posėdžio pagal ES ir Irako partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimą (PBS),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi Irako kariuomenė, remiama pasaulinės kovos su „Da'esh“ koalicijos ir Kurdistano regioninės vyriausybės (KRV) pašarų pajėgų, taip pat Liaudies mobilizacijos pajėgų, pradėjo Mosulo, antrojo pagal dydį Irako miesto, ir daugelio „Mosulo koridoriuje“ esančių miestelių bei kaimų išlaisvinimo iš „Da'esh“ operaciją;
- B. kadangi miesto išlaisvinimo iš „Da'esh“ karinės operacijos gali daryti poveikį iki 1,5 mln. Mosulo gyventojų; kadangi, Jungtinių Tautų Humanitarinių reikalų koordinavimo biuro vertinimu, priklausomai nuo kovų intensyvumo ir masto, žmonių, kurie gali būti priversti bėgti iš savo namų, skaičius gali siekti net milijoną;
- C. kadangi ES – viena iš pagrindinių humanitarinės pagalbos, skirtos nuo konflikto nukentėjusiems žmonėms visame Irake, remiantis humanitariniais principais ir poreikiais, teikėjų ir aktyviai dalyvauja reaguojant humanitarinėmis priemonėmis į susidariusią ekstremaliąją humanitarinę situaciją Mosule ir Chavidžoje, teikdama gyvybiškai svarbią skubią pagalbą pažeidžiamiausiems žmonėms;
- D. kadangi Mosulas – tai įvairių etninių grupių miestas, kuriame sunitų arabų dauguma gyvena greta chaldėjų, sirų bei asirų, kurdų, jazidų, šabakų, kakajų ir turkmėnų (šiitų ir sunitų); kadangi miestas supančios teritorijos taip pat nuo seno įvairios etniniu ir

¹ Priimti tekstai, P7_TA(2014)0171.

² Priimti tekstai, P8_TA(2014)0027.

³ Priimti tekstai, P8_TA(2015)0040.

religiniu požiūriu: Ninevijos lygumose daugiausia gyvena krikščionys, aplink Sindžaro kalnus – jazidai, o Tal Afare – turkmėnai musulmonai;

- E. kadangi svarbus yra karo veiksmų vykdymo būdas ir elgesys su civiliais gyventojais, nes jie sudaro esminį politinį elementą siekiant susitaikymo ir vystymosi;
- F. kadangi 2016 m. vasario 4 d. Parlamentas pripažino, kad „Da'esh“ vykdo krikščionių ir jazidų bei kitų religinių mažumų genocidą, taip pat persekioja musulmonus, kurie nepritaria „Da'esh“ islamo interpretacijai, žiauriai su jais elgiasi ir jų atžvilgiu vykdo nusikaltimus, kurie yra karo nusikaltimai ir nusikaltimai žmoniškumui;
- G. kadangi ES ir Irako PBS bendradarbiavimo taryba 2016 m. spalio 18 d. antrą kartą susitiko Briuselyje, kad galėtų aptarti skubias Irako humanitarines ir stabilizavimo problemas;
 - 1. tvirtai remia operaciją, kurią pradėjo Irakas siekdamas išvaduoti Mosulą iš „Da'esh“; traktuoja šią operaciją kaip lemiamą pasaulinių pastangų užtikrinti „Da'esh“ ilgalaikį pralaimėjimą dalį; reiškia pasitikėjimą, kad Irakas laimės šią kovą prieš bendrą priešą ir išlaisvins Mosulą bei kitas šalies dalis iš „Da'esh“;
 - 2. patvirtina, kad visapusiškai remia Irako nepriklausomybę, teritorinį vientisumą, suverenitetą ir jo teisę imtis reikiamų veiksmų siekiant juos išsaugoti;
 - 3. primygtinai ragina ES, JT ir visą tarptautinę bendruomenę ir toliau tvariai remti Irako vyriausybę teikiant humanitarinę ir karinę pagalbą vykstant dabartinėms išvadavimo operacijoms keliuose Irako regionuose; teigiamai vertina 50 mln. EUR humanitarinę pagalbą, kurią ES suteikė Mosulo regionui;
 - 4. ragina ES ir jos valstybes nares bendradarbiauti siekiant padėti Irako ir KRV institucijoms apsaugoti ir atstatyti išlaisvintas teritorijas, pvz., Sindžaro kalnus, Ninevijos lygumas ir Mosulo miestą, kad pabėgėliai ir šalies viduje perkelti asmenys galėtų sugrįžti ir iš naujo įsikurti;
 - 5. reiškia susirūpinimą dėl neseniai kilusios įtampos tarp Turkijos ir Irako; ragina Turkiją visapusiškai gerbti Irako teritorinį vientisumą ir suverenitetą ir susilaikyti nuo karinių veiksmų Irake, jei Irako vyriausybė tam nedavė sutikimo; pabrėžia, kad svarbu puoselėti Irako ir kitų regiono šalių dialogą siekiant užtikrinti didesnę Artimųjų Rytų saugumą;
 - 6. pabrėžia, kad „Da'esh“ – tai platesnio masto problemų Irake ir regione simptomas, ir visų pirma pabrėžia tai, kad būtina dėti pastangas siekiant šiuo ir sunitų politinio sutarimo Irake, ypač išvadavus Mosulą, ir platesniame regione; pabrėžia, kad kovos su „Da'esh“ Irake ir Sirijoje yra tarpusavyje susijusios; todėl reiškia susirūpinimą dėl pranešimų, kad „Da'esh“ kovotojai persikelia iš Mosulo į Siriją; primygtinai tvirtina, kad kova su „Da'esh“, „Al Nusra“ frontu (dabar žinomu kaip „Jabhat Fatah al-Sham“) ir kitomis grupuotėmis, kurias JT Saugumo Taryba paskelbė teroristinėmis, išlieka prioritetu Irake ir Sirijoje, ir primena visoms konflikto šalims, kad civilių gyventojų apsauga ir tarptautinės teisės laikymasis turi būti besąlygiškas prioritetas;
 - 7. ragina visas konflikto šalis laikytis tarptautinės humanitarinės teisės vykdant karo veiksmus ir po jų, o konflikto metu laikytis proporcingumo, atskyrimo ir atsargumo

principų; primygtinai ragina visas konflikto šalis atverti humanitarinius koridorius, siekiant sudaryti sąlygas ir padėti civiliams gyventojams bėgti iš konflikto vietų, išvengti to, kad civiliai gyventojai liktų įstrigę Mosule ir „Da'esh“ juos naudotų kaip gyvuosius skydus, sudaryti galimybę pasiekti saugias teritorijas ir gauti humanitarinę pagalbą, taip pat užtikrinti pagalbą ir civilių gyventojų apsaugą per patikimumo patikrinimo procesą, laikantis nacionalinių ir tarptautinių standartų, ypač užtikrinti, kad nebūtų išskirtos šeimos ir nebūtų keliama grėsmė vaikams, taip pat sukurti JT trečiosios šalies stebėsenos mechanizmą; ypač ragina imtis visų reikiamų atsargumo priemonių siekiant užtikrinti, kad vaikai ir jų šeimos būtų apsaugoti nuo bombardavimo, kuo labiau sumažinti žūstančiųjų skaičių ir apsaugoti civilinę infrastruktūrą, visų pirma mokyklas ir ligonines;

8. primena, kad civilių gyventojų gyvybių gelbėjimas ir tarptautinės humanitarinės teisės laikymasis – tai esminis politinis elementas siekiant susitaikymo ir vystymosi ir vienintelis būdas norint nugalėti neapykantą ir susiskaldymą, taip pat kad nepaprastai svarbu nekurstyti didesnės įtampos tarp bendruomenių, bet sukurti pagrindą stabiliam ir klestinčiam Irakui;
9. primygtinai ragina Irako vadovaujamą karinę koaliciją imtis visų būtinų priemonių, kad būtų išsaugoti „Da'esh“ įvykdytų karo nusikaltimų ir nusikaltimų žmoniškumui įrodymai, siekiant užtikrinti atskaitomybę;
10. pabrėžia, kad nepaprastai svarbu išvaduose teritorijose laiku ir veiksmingai suteikti saugumą, užtikrinant iš tikrųjų saugius kelius ir ilgalaikę apsaugą, įskaitant išminavimo ir teisinės valstybės atkūrimo veiksmus, taip pat pagrindines paslaugas, pvz., sveikatos priežiūrą, elektrą ir švietimą; įspėja, kad, jeigu nepavyks suteikti pagrindinių paslaugų ir saugumo ir įgyvendinti ilgalaikės strategijos dėl pagrindinių priežasčių šalinimo ir socialinės sanglaudos veiksmų, vėl susiformuos ekstremistinės jėgos; todėl ragina užtikrinti tvirtą humanitarinės pagalbos ir vystomojo bendradarbiavimo ryšį, kad būtų garantuotas pagalbos tęstinumas, pradedant humanitarine pagalba ir baigiant Irako stabilizavimo, atsparumo ir vystymosi užtikrinimu;
11. atkreipia dėmesį į Mosulo svarbą visam Irakui ir ragina užtikrinti mažumų atstovavimą naujoje Mosulo administracijoje; pabrėžia teisėtą etninių ir religinių mažumų teisę į politinį dalyvavimą, taip pat į jų nuosavybės teisių atkūrimą; ragina užtikrinti įvairių etninių ir religinių mažumų, kurios nuo seno buvo įsitvirtinusios ir taikiai sugyveno viena greta kitos, ypač Sindžaro kalnuose (jazidai), Ninevijos lygumose (chaldėjai, sirai bei asirai), Tal Afare ir Kirkuko provincijos dalyse, taikų sugyvenimą ir visapusišką pagarbą jų teisėms ir taip pat ragina nustatyti priemones, kuriomis būtų užtikrintas saugus perkeltųjų pabėgėlių sugrįžimas;
12. ragina ES ir jos valstybes nares, taip pat JT ir jos valstybes nares bendradarbiauti su nacionalinėmis ir regioninėmis Irako valdžios institucijomis ir visais atitinkamais nacionaliniais ir tarptautiniais subjektais, siekiant prižiūrėti taikią Ninevijos lygumų, Tal Afaro arba Sindžaro vietos gyventojų, kurie šiuo metu yra šalies viduje perkelti asmenys, pabėgėliai arba žmonės, ieškantys prieglobsčio kitur, reintegraciją jų protėvių gimtinėje;
13. pabrėžia, kad reikia tęsti kovą su tolesne islamistų džihadistų ideologijų, įskaitant salafistų džihadizmą, sklaida regione ir už jo ribų, be kita ko, ir po Mosulo išvadavimo,

nes šiomis ideologijomis teologiniu ir politiniu požiūriu kurstomi „Da'esh“ nusikaltimai; ragina ES valstybes nares siekti, kad Irake, Sirijoje, Libijoje ir kitur „Da'esh“ kovotojų įvykdyti karo nusikaltimai ir nusikaltimai žmoniškumui, įskaitant ketintą įvykdyti jazidų genocidą, būtų perduoti Tarptautiniam baudžiamajam teismui;

14. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, ES specialiajam įgaliotiniui žmogaus teisių klausimais, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Irako vyriausybei ir Atstovų tarybai, Kurdistano regioninei vyriausybei, Turkijos vyriausybei, Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui ir Jungtinių Tautų Žmogaus teisių tarybai.